

หน่วยที่ 2

อวัยวะและกลไกในการออกเสียง

Speech Organs / Speech Production

ตอนที่ 1

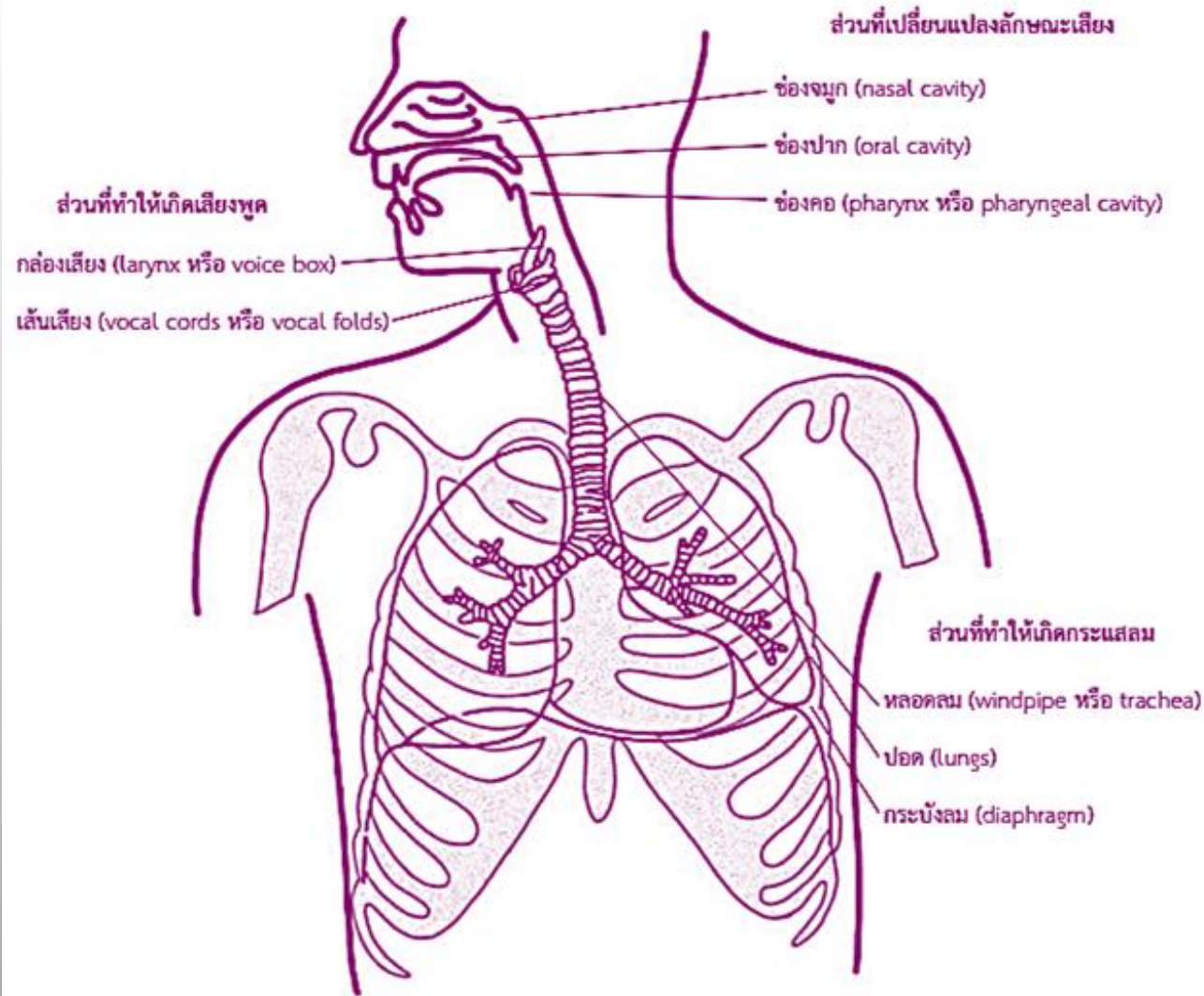
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี สีนาค

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

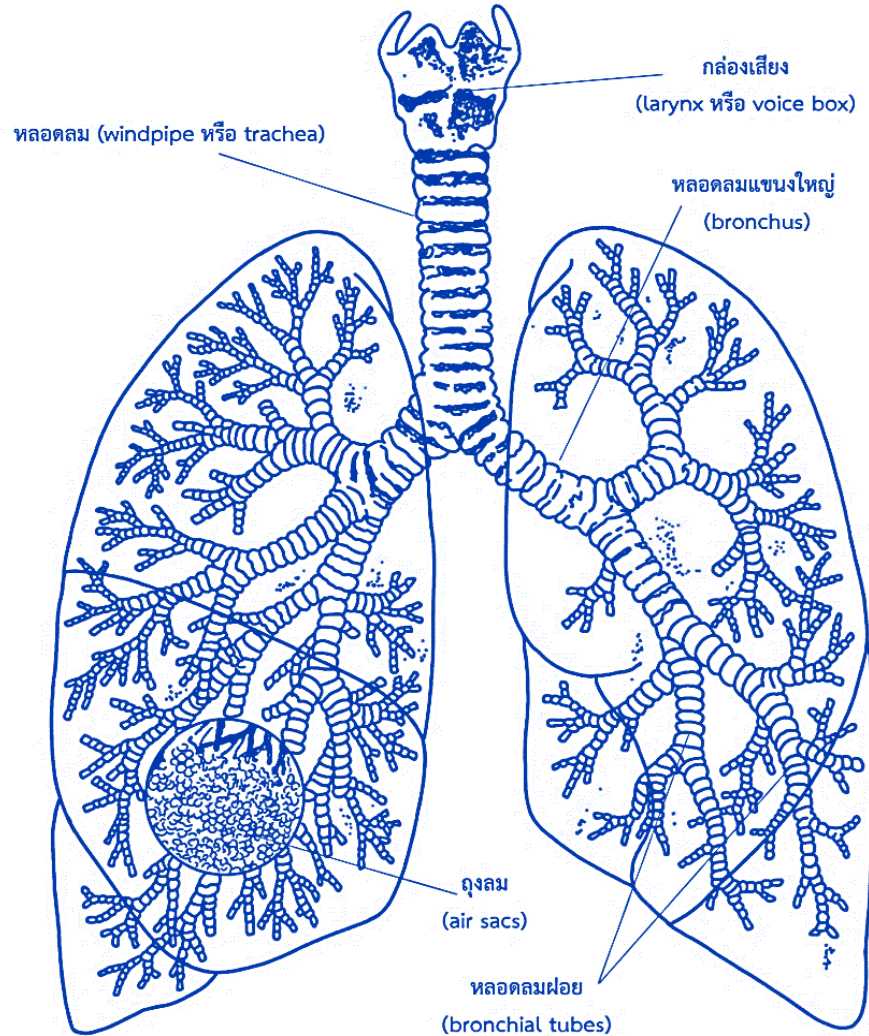
อวัยวะและกลไกในการออกเสียง

Speech organs/Speech production

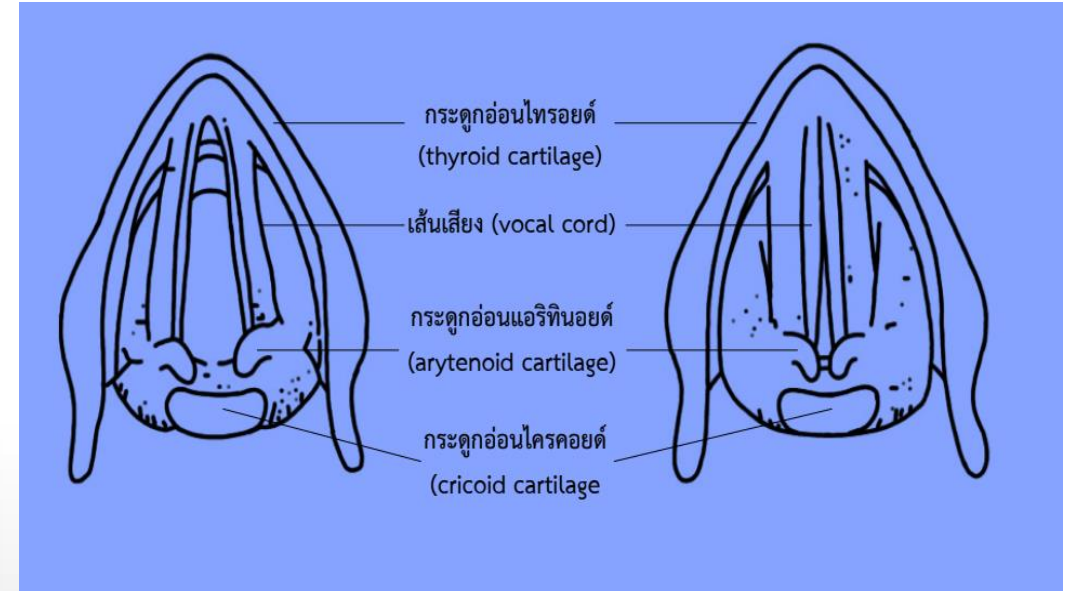
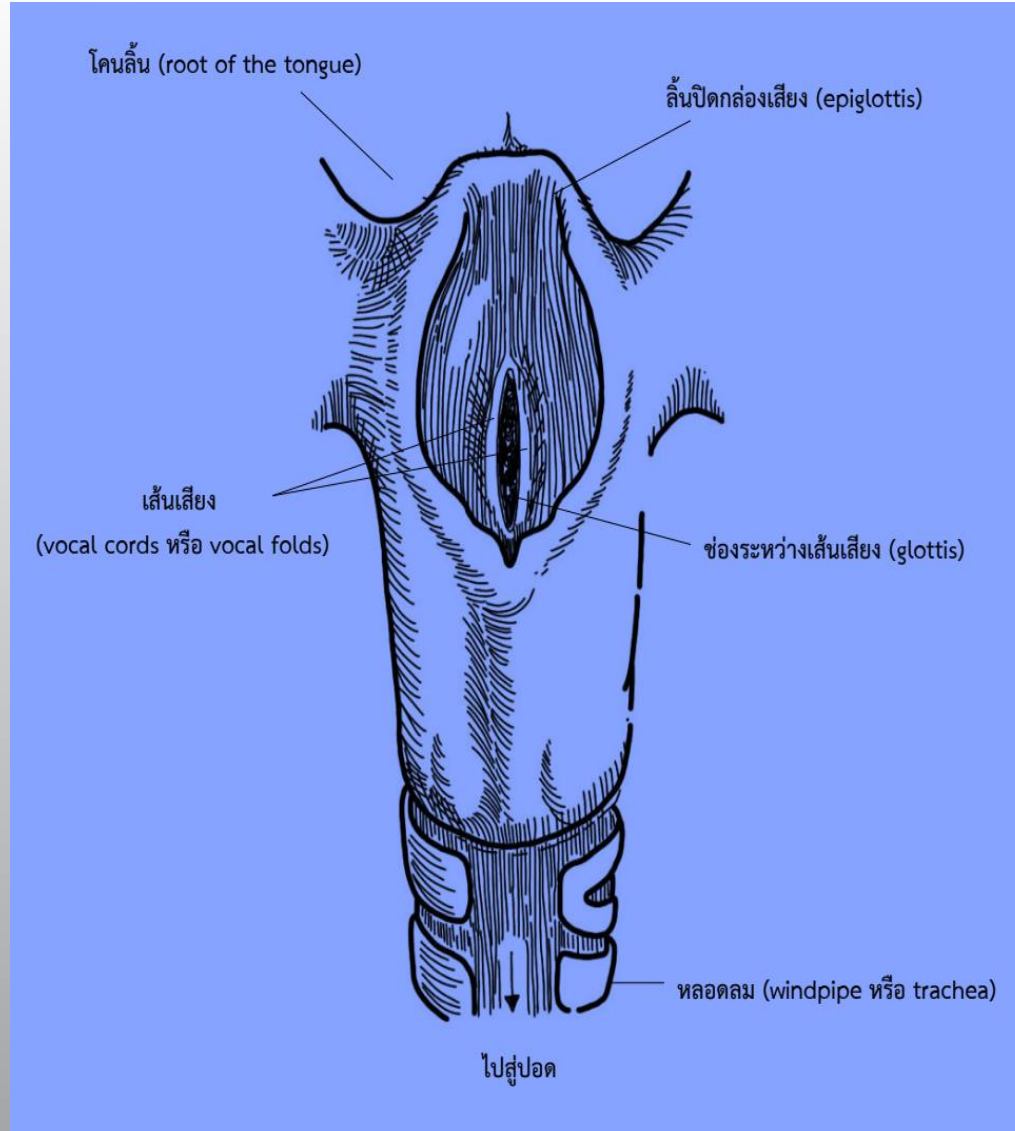
1. อวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง (Speech Organs)

2. กลไกกระแสลม (Airstream mechanism)

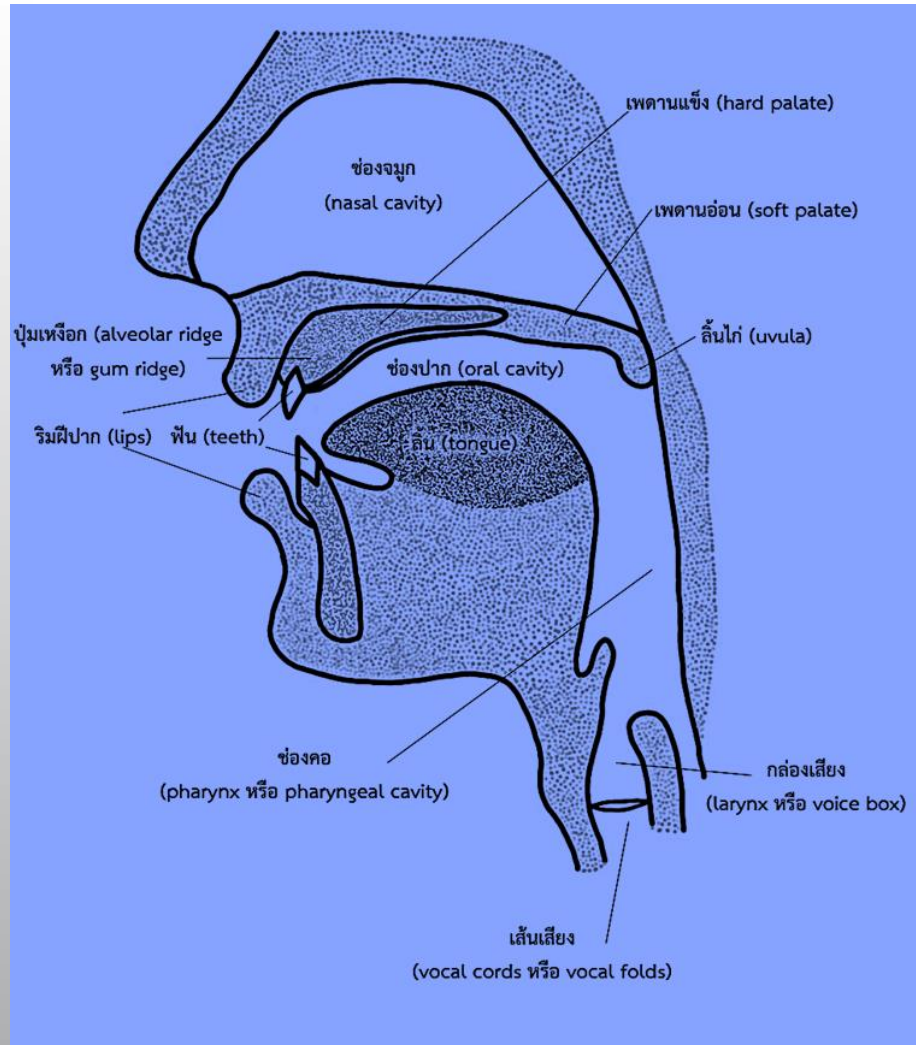

3. กลไกการสั่นของเส้นเสียง (phonation)

4. กลไกการแปลงเสียง/แปรเสียง (Articulation)

5. พยัญชนะภาษาอังกฤษ (English Consonants)

/p/	pin	/f/	fat	/m/	man
/t/	tin	/θ/	think	/n/	name
/k/	kin	/s/	sin	/ŋ/	rang
/b/	bin	/ʃ/	shine	/r/	run
/d/	din	/v/	van	/l/	lip
/g/	gun	/ð/	this	/y/	young
/tʃ/	chin	/z/	zoo	/w/	wait
/dʒ/	judge	/ʒ/	measure	/h/	hang

6. ตารางสัทอักษรสากล

(International Phonetic Alphabet – [IPA])

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (revised to 2020)

CONSONANTS (PULMONIC) © 2020 IPA

	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolar	Postalveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p b			t d		ʈ ɖ	c ɟ	k ɡ	q ɢ		ʔ
Nasal	m	ɱ		n		ɳ	ɲ	ŋ	ɴ		
Trill	ʙ			ʀ					ʀ		
Tap or Flap		ⱱ		ɾ		ɽ					
Fricative	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	h ɦ
Lateral fricative				ɬ ɮ							
Approximant		ʋ		ɹ		ɻ	j	ɰ			
Lateral approximant				l		ɭ	ʎ	ʟ			

Symbols to the right in a cell are voiced, to the left are voiceless. Shaded areas denote articulations judged impossible.

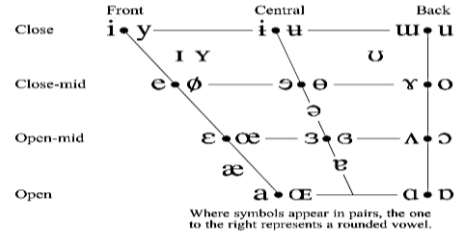
CONSONANTS (NON-PULMONIC)

Clicks	Voiced implosives	Ejectives
ɸ Bilabial	ɓ Bilabial	ʼ Examples:
ɸ Dental	ɗ Dental/alveolar	pʼ Bilabial
ɸ (Post)alveolar	f Palatal	tʼ Dental/alveolar
ɸ Palatoalveolar	ɠ Velar	kʼ Velar
ɸ Alveolar lateral	ɠ Uvular	sʼ Alveolar fricative

OTHER SYMBOLS

- ʍ** Voiceless labial-velar fricative
- ʋ** Voiced labial-velar approximant
- ɥ** Voiced labial-palatal approximant
- ħ** Voiceless epiglottal fricative
- ʕ** Voiced epiglottal fricative
- ʡ** Epiglottal plosive
- ɕ ʑ** Alveolo-palatal fricatives
- ɺ** Voiced alveolar lateral flap
- ɧ** Simultaneous **f** and **x**
- Affricates and double articulations can be represented by two symbols joined by a tie bar if necessary.

VOWELS

SUPRASEGMENTALS

- ˈ** Primary stress
- ˌ** Secondary stress
- ː** Long
- ˑ** Half-long
- ◌̥** Extra-short
- ◌̆** Minor (foot) group
- ◌̇** Major (intonation) group
- ◌̘** Syllable break
- ◌̚** Linking (absence of a break)

TONES AND WORD ACCENTS

- ◌̤** Extra high
- ◌̥** High
- ◌̦** Mid
- ◌̧** Low
- ◌̨** Extra low
- ◌̩** Downstep
- ◌̪** Upstep
- ◌̋** or **◌̍** Rising
- ◌̌** or **◌̎** Falling
- ◌̏** High rising
- ◌̐** Low rising
- ◌̑** Rising-falling
- ◌̒** Global rise
- ◌̓** Global fall

DIACRITICS

◌̚ Voiceless	◌̚ ◌̚	◌̤ Breathy voiced	◌̤ ◌̤	◌̦ Dental	◌̦ ◌̦
◌̚ Voiced	◌̚ ◌̚	◌̥ Creaky voiced	◌̥ ◌̥	◌̧ Apical	◌̧ ◌̧
◌̚ Aspirated	◌̚ ◌̚	◌̨ Linguolabial	◌̨ ◌̨	◌̩ Laminal	◌̩ ◌̩
◌̚ More rounded	◌̚ ◌̚	◌̪ Labialized	◌̪ ◌̪	◌̪ Nasalized	◌̪ ◌̪
◌̚ Less rounded	◌̚ ◌̚	◌̫ Palatalized	◌̫ ◌̫	◌̬ Nasal release	◌̬ ◌̬
◌̚ Advanced	◌̚ ◌̚	◌̭ Velarized	◌̭ ◌̭	◌̮ Lateral release	◌̮ ◌̮
◌̚ Retracted	◌̚ ◌̚	◌̯ Pharyngealized	◌̯ ◌̯	◌̰ No audible release	◌̰ ◌̰
◌̚ Centralized	◌̚ ◌̚	◌̱ Velarized or pharyngealized	◌̱ ◌̱		
◌̚ Mid-centralized	◌̚ ◌̚	◌̲ Raised	◌̲ (◌̲ = voiced alveolar fricative)		
◌̚ Syllabic	◌̚ ◌̚	◌̳ Lowered	◌̳ (◌̳ = voiced bilabial approximant)		
◌̚ Non-syllabic	◌̚ ◌̚	◌̴ Advanced Tongue Root	◌̴ ◌̴		
◌̚ Rhoticity	◌̚ ◌̚	◌̵ Retracted Tongue Root	◌̵ ◌̵		

Some diacritics may be placed above a symbol with a descender, e.g. **◌̤̚**

7. ฐานกรณ์ (Articulators)

ฐานกรณ์ (articulator)

- อวัยวะส่วนที่ไม่เคลื่อนไหวจะทำหน้าที่เป็นฐาน (passive articulator)
- จุดที่เกิดของเสียงและอวัยวะส่วนที่เคลื่อนไหวได้จะทำหน้าที่เป็นกรณ์ (active articulator)
เคลื่อนที่ไปยังฐาน อาทิ ในการออกเสียงพยัญชนะ /v/ /f/

8. การจำแนกเสียงตำแหน่งฐานกรณ์ (Place of articulation)

- 1 เสียงจากริมฝีปาก (bilabial sounds)
- 2 เสียงจากริมฝีปากกับฟัน (labio-dental sounds)
- 3 เสียงลิ้นระหว่างฟัน (interdental sounds)
- 4 เสียงจากปุ่มเหงือก (alveolar sounds)
- 5 เสียงหลังปุ่มเหงือก (post- alveolar sounds)
- 6 เสียงจากเพดานแข็ง (palatal sound)
- 7 เสียงจากเพดานอ่อน (velar sounds)
- 8 เสียงจากช่องระหว่างเส้นเสียง (glottal sound)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Glottal
Plosive	p b			t d				k g		
Nasal		m		n				ŋ		
Tap or flap										
Fricative		f v	θ ð	s z	ʃ ʒ					h
Affricate				ts dz	tʃ dʒ					
Approximant				ɹ			j			
Lateral approximant				l						

Chart of English consonant phonemes

8.1.การจำแนกเสียงตำแหน่งฐานกรณ์ (Place of articulation)

1. เสียงจากริมฝีปาก (bilabial sounds)

ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /p/, /b/ /m/

2. เสียงจากริมฝีปากกับฟัน (labio-dental sounds)

ได้แก่เสียงพยัญชนะ /f/ และ /v/

8.2 การจำแนกเสียงตำแหน่งฐานกรณ์ (Place of articulation)

3. เสียงลิ้นระหว่างฟัน (dental sounds) ได้แก่ เสียงพยัญชนะ th /θ/ เช่น thin และ /ð/ เช่น them
4. เสียงจากปุ่มเหงือก (alveolar sounds)
ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /t/, /d/, /s/, /z/, /l/, /n/

8.3 การจำแนกเสียงตำแหน่งฐานกรณ์

(Place of articulation)

5. เสียงหลังปุ่มเหงือก (post- alveolar sounds) ได้แก่ เสียง

พยัญชนะ

sh /ʃ/ เช่น shoe, show

/ʒ/ เช่น vision decision

ch / tʃ / เช่น chin, chain

j/dʒ/ เช่น jean, joint, joke

/r/ เช่น rude, road

8.3 การจำแนกเสียงตำแหน่งฐานกรณ์ (Place of articulation)

6. เสียงจากเพดานแข็ง (palatal sound)

ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /y/ เช่น you

8.4 การจำแนกเสียงตำแหน่งฐานกรณ์ (Place of articulation)

7. เสียงจากเพดานอ่อน (velar sounds)

ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /k/ เช่น cat, kick /g/ เช่น go, get

และ /ŋ/ เช่น singer, song

8. เสียงจากช่องระหว่างเส้นเสียง (glottal sound)

ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /h/ เช่น hot, heat, health

9. ประเภทของเสียง (Manner of articulation)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Glottal
Plosive	p b			t d				k g		
Nasal		m		n				ŋ		
Tap or flap										
Fricative		f v	θ ð	s z	ʃ ʒ					h
Affricate				ts dz	tʃ dʒ					
Approximant				ɹ			j			
Lateral approximant				l						

Chart of English consonant phonemes

9. 1 ประเภทของเสียง (Manner of articulation)

1. เสียงระเบิดหรือเสียงกัก (plosive/stop sounds)

ได้แก่เสียงพยัญชนะ /p/, /b/, /t/, /d/, /k/ และ /g/

2. เสียงนาสิก (nasal sounds)

ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /m/, /n/ และ /ŋ/

9.2 ประเภทของเสียง (Manner of articulation)

3) เสียงเสียดแทรก (fricative sounds)

ได้แก่เสียงพยัญชนะ /f/, /v/, /θ/, /ð/, /s/, /z/, /ʃ/ /ʒ/ และ /h/

4. เสียงกึ่งเสียดแทรก (affricate sounds)

ได้แก่เสียงพยัญชนะ ได้แก่เสียงพยัญชนะ /tʃ/ และ /dʒ/

5) เสียงกึ่งสระ (approximant) ได้แก่เสียง /j/ และ /w/

9.3 ประเภทของเสียง (Manner of articulation)

- 6) เสียงข้างลิ้น (lateral) ได้แก่เสียง /l/
- 7) เสียงลิ้นสะบัด (tap/flap) ได้แก่เสียง /r/

10. พยัญชนะภาษาอังกฤษ (English Consonants)

□ พยัญชนะภาษาอังกฤษ

(English consonant) จะปรากฏตำแหน่งดังนี้

- ❖ ต้นพยางค์ (initial)
- ❖ กลางพยางค์ (middle)
- ❖ ท้ายพยางค์ (final)

□ พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ

(English consonant cluster)

10.1 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

เสียงควบกล้ำต้นพยางค์สองเสียง

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) เสียง /s/ ตามด้วยเสียงใดเสียงหนึ่งในกลุ่ม /p, t, k, f, m, n, l, w, j/ เช่น

s	+/p/	spy	speak	spell
	+/t/	state	stone	store
	+/k/	sky	score	scale
	+/f/	sphere	spherical	
	+/m/	small	smear	smart
	+/n/	snow	snake	snack
	+/l/	slender	slave	sleep
	+/w/	sweat	sweep	swing
	+/j/	suit	sue	pursue

10.2 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

2) เสียงใดเสียงหนึ่งในกลุ่มเสียง /p, t, k, b, d, g, m, n, l, f, v, θ, ʃ, h/ ตามด้วยเสียงใดเสียงหนึ่งในกลุ่มเสียง /l, ɹ, w, j/

-pl   play, please

-kl   clean

-tj   tune

-bl   blow

-tɹ   try

-pɹ   pray, prim

-kɹ   cry

-bɹ   bring

10.3 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

เสียงควบกล้ำต้นพยางค์สามเสียง

s	+	p	l	r	j	
	+	t		r	j	
	+	k	l	r	j	w

ตัวอย่าง

-spl   -splendid   -spr   spring

-spj   -spurious   -stj   stew

-skw   -square

10.4 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์ (2-4 เสียง)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์สองเสียง

-pt	slept	-tθ	eight
-kt	fact	-bd	rubbed
-dz	cards	-gz	rugs
-ps	caps	-ts	cats

10.5 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์ (2-4 เสียง)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์สามเสียง

-pts	opts	-tθs	eights
-pθs	depths	-dst	midst
-kts	tackts	-ksθ	sixth

10.6 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์ (2-4 เสียง)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์สี่เสียง

-ksts

texts

-ksθs

sixths

-mpts

tempts

-lfθs

twelfths

-ɹsts

thirsts

-ŋkθs

lengths

10.7 พยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษ (English consonant clusters)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์ (2-4 เสียง)

เสียงควบกล้ำท้ายพยางค์สี่เสียง

-ksts

texts

-ksθs

sixths

-mpts

tempts

-lfθs

twelfths

-ɹsts

thirsts

-ŋkθs

lengths

11. เครื่องหมายที่ควรทราบ

- / / ใช้กับหน่วยเสียง เช่น /i/ เป็นหน่วยเสียงสระ /p/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะที่ยังไม่ออกเสียง
- [ ] ใช้เพื่อแทนสัญลักษณ์เสียงย่อย เช่น หน่วยเสียงที่ใช้ออกเสียง

/p/ $\left\{ \begin{array}{l} [p^h] \\ [p] \end{array} \right.$

/t/ $\left\{ \begin{array}{l} [t^h] \\ [t] \end{array} \right.$

เว็บไซต์ฝึกออกเสียงสระภาษาอังกฤษ

<https://www.bbc.co.uk/learningenglish/features/pronunciation/>

<https://soundsamerican.net/>

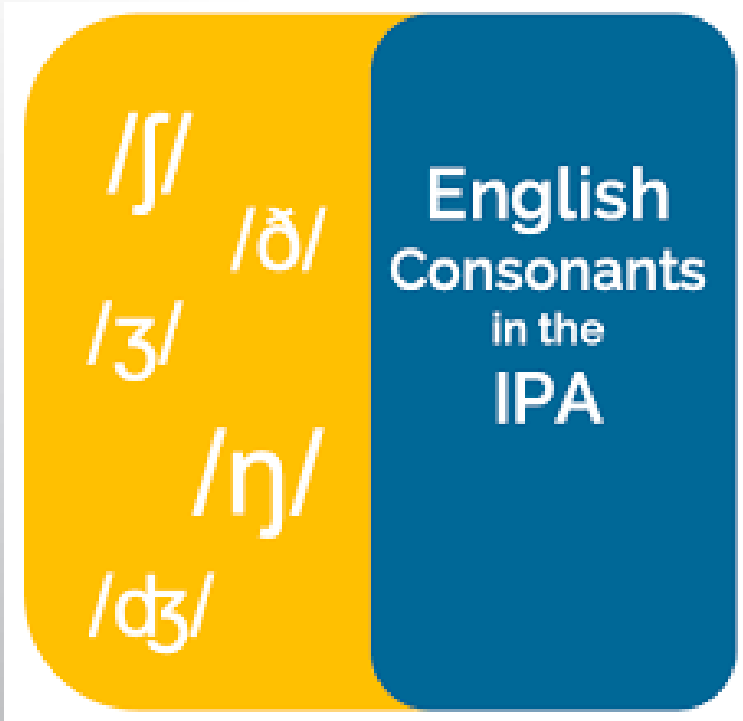
Sounds American

<https://youtu.be/ZTgYjGXFAkw>

English with Lucy: British English Pronunciation

<https://youtu.be/spQYjkZub3U>

Thank You